

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

хівців) /А. Клемба, Л. Зубрицький, А. Кухтій, Л. Шевчук. Молода спортивна Україна. – Львів, Вип. 9. – Т. 3. - 2005, С. 201-205.

4. Халайджі С.В. Спортивний туризм як дієвий засіб укріплення здоров'я студентів/С.В.Халайджі, Д.В.Болтоматіс// Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова Серія №15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури/ Фізична культура і спорт». Зб. наукових праць/ За ред. Г.М. Арзютова. – К.: Вид. НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2015. – Випуск ЗК1(56)15. – С.373-377.

УДК: 796.5-057.68:159.9-047.64

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОФІЗИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ ТУРИСТІВ

Р.С. Яготін, Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Постановка проблеми.

Туризм, як явище суспільного життя, є похідною суспільного розвитку. Своєю появою він завдячує індустріальній стадії розвитку людства, якій був притаманний прискорений розвиток продуктивних сил, поглиблення поділу праці, розвиток урбанізаційних процесів. Тому активна рекреація і активний туризм набувають все більшої популярності в повсякденному житті людини, оскільки вони є ефективними і доступними видами рухової діяльності.

Наявність різноманітності форм і засобів активного туризму підвищує перспективність його застосування у боротьбі зі зростаючою гіподинамією людства, а також забезпечує комплексний вплив на всебічний розвиток особи, є проявом здорового способу життя і сприяє збереженню фізичної працездатності.

Позитивний ефект від використання засобів активного туризму можливий за умови проведення адекватного психофізичного тестування. Психофізіологічні методи дослідження дозволяють визначати стан перцептивно-когнітивні функції та особливості психомоторики у спортсменів туристів в основі яких полягає визначення параметрів: сенсомоторних компонентів рухових дій і функціональних можливостей.

Метою дослідження є визначення особливостей психофізичного стану спортсменів туристів.

Виклад основного матеріалу.

Науковці розглядають психомоторику як об'єктивацію всіх форм психічного відображення, що визначаються відповідними рухами. Значення психомоторики розкриває зміст таких понять: рух, рухові вміння, рухові навички, моторика, сенсомоторика, дрібна моторика, сенсомоторні реакції, праксис, гнозис та психомоторні розлади. Рух є одним з основних механізмів зрівноважування в системі «організм-середовище». Організм людини не просто врівноважується із середовищем, але активно пристосовується до нього і

в процесі цієї адаптації структурно й функціонально удосконалюється і активно змінюється.

Вибір та використання методів психодіагностики має відповідати низці вимог:

- 1) простота і зручність незалежно від рівня складності тесту (виконання потребує мінімум фізичних і психологічних зусиль);
- 2) зрозумілість і доступність для тренера і досліджуваного;
- 3) лаконічність і точність інструкції (налаштовує досліджуваного на сумлінну роботу, виключає випадкові фактори, що можуть негативно вплинути на результати);
- 4) відсутність сторонніх подразників (людей, музики тощо), що відволікатимуть увагу досліджуваного від справи, налаштовуючи на упережене ставлення до психодіагностики.

Сучасний підхід до психофізичної діагностики передбачає використання комп'ютерних програм. Внаслідок комп'ютеризації вдосконалюється процедура тестування скорочується час його проведення, підвищується інформаційна безпека та вірогідність.

Наводимо найбільш адекватні та практичні психофізіологічні показники тестування спортсменів туристів:

- рівень спостережливості та уваги;
- швидкість мислення та прийняття рішень;
- концентрація, переключення та стійкість уваги;
- сприйняття найпростішого просторового орієнтування, відстаней та часу;
- розвиток фізичних здібностей до тривалого бігу 5км;
- біг на 300м, 500м, 1000 м;
- стрибок в довжину з місця
- потрійний стрибок;
- стрибок вгору за тестом В.М. Абалакова;
- тепінг-тест.

Рационально побудоване тестування дозволяє побудувати підготовчий процес як інтегруючу сферу фізичної та психічної активності туристів в навчальних, тренувальних, змагальних і оздоровчих діях. До таких активностей належать: практична, інтелектуальна, пізнавальна, рухова.

1. Практична активність – фундамент будь-яких дій. Суть психіки – це наслідок необхідності адаптації організму до різних умов: сприйняття об'єктивної реальності, реагування на її об'єкти і корекція власної діяльності.

2. Інтелектуальна активність. У спортивній діяльності особливе місце займає інтелектуальна активність. Так, тактична майстерність знаходиться в прямій залежності від рівня розвитку інтелектуальної сфери

3. Пізнавальна активність. Діяльність у туризмі неможлива без пізнавальної активності. Важливо визначити основні напрями пізнання: себе як суб'єкта туристично-освітньої діяльності; чуттєвої сторони фізкультурно-спортивної практики; закономірностей і механізмів рекреаційної діяльності.

Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції

«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.

4. Рухова активність – характеризується здатністю організму адекватно проявляти рухові здібності. Ефективність реалізації цієї функції знаходиться залежно від розвитку і стану психічних процесів, алгоритмізації дій, автоматизації і усвідомленості операцій, можливостей мови, якостей особистості (психічна і психологічна готовність).

Визначення особливостей психофізіологічного стану спортсменів туристів сприяє покращенню їхніх психічних якостей, таких як: подальша мотивація до тренувань і змагань; сила волі та інші вольові якості; прагнення до лідерства й виділення себе з-поміж інших; наполегливість; цілеспрямованість у досягненні високої мети; здатність витримувати важкі фізичні та психічні навантаження; стійкість до стресових ситуацій та поганих погодних умов тренувань і змагань; бажання спортивної боротьби із сильними суперниками.

Висновки.

Таким чином, опрацьовані методики дозволили визначити особливості комплексного психофізіологічного обстеження та визначення функціональних можливостей спортсменів туристів. спеціалізована діагностична спрямованість на виявлення індивідуальних психомоторних якостей; уніфікованість процедури психофізіологічного обстеження, яка містить стандартний набір завдань прийнятних для виконання туристами; незначна тривалість проведення дослідження; спрощеність процедури тестування, що обумовлює можливість застосування її в туристичних клубах різного формату. Визначення особливостей психофізіологічного стану спортсменів туристів дозволить визначати оптимальний рівень фізичних та психічних навантажень відповідно до їх віку, статі, досвіду, адаптаційних можливостей та стану здоров'я.

Перспективи.

Подальші дослідження будуть зосереджені на визначенні стану психомоторики спортсменів туристів в різних фазах підготовки до змагань та походів.

Список літератури

1. Зеніна І. Особливості фізичної підготовки туристів. *Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності*. 2016. С. 124–130. http://journals.urau.ua/tourism_kzsvst/article/view/80175/75740
2. Іваній І. В., Сергієнко В. М. Психологія фізичного виховання та спорту : навчально методичний посібник. Суми. 2016. 204 с.
3. Mozolev, O., Shorobura, I., Zdanevych, L., Hutsal, L., Marusynets, M., & Kravchuk, L.. Influence of Physical Fitness of Students on the Quality of Leisure Organization in a Sports and Health Tourism. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. 12(2), 117-131. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.2/269>
4. Yahotin R. S. Features of physical training of student tourists. *International scientific and practical conference*. 2020. 199–202 <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-80-8-2.54>

5. Yagotin, R. S., Degtyarenko, T. V., Bosenko, A. I., Plisko, V. I., & Dolinsky, B. T. (2019). Criterion score of the physical and psychophysiological condition of students in the context of determining their individual adaptability to physical loads. *Physical Education of Students*, 23(1), 51–57. <https://doi.org/10.15561/20755279.2019.0108>

УДК 378.016

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИШІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

В.В. Немченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Війна руйнує повсякденне життя всіх мешканців. Однак, ми не можемо дозволити знищити себе як фізично, так і морально. Саме тому, у тих регіонах, де ситуація дозволяє з безпекою, необхідно максимально намагатися повертатися до нормального життя: працювати, навчатися, тощо. Не даремно, на цьому наголошує Міністр освіти та науки Сергій Шкарлет, який вважає, що в Україні потрібно відновити освітній процес[1].

В Україні вже є успішний досвід застосування дистанційного навчання у вишах, коли вводився карантин, через COVID19. Тому, проблем із організацією навчання виникати не повинно.

Однак, враховуючи ситуацію, що деякі студенти могли залишити країну і виїхати закордон, або служити у ЗСУ чи ТрО, доречно було б фіксувати таких студентів, давати їм можливість отримати доступ до матеріалів, завдань, і можливість скласти залік чи екзамен, наприклад, у наступному семестрі. Необхідно давати можливість студентам отримати доступ до знань, а також і враховувати їх моральний стан: дехто можливо не може відповідно засвоювати інформацію через переживання, дехто – через те, що знаходиться не дома, тощо. Тому, навчання таких осіб має бути рекомендаційним, з можливістю пройти курс повторно потім, а також успішність має не впливати на соціальні виплати, виключення з вишу.

Так, нині доступно більшість онлайн курсів, які є безкоштовними. У випадку проходження студентом певного курсу, який відповідає спеціалізації, а також за умови підтвердження, вважаємо за потрібне враховувати це, при виставленні балів. Але, це має носити, звісно рекомендаційний характер, а не обов'язків, оскільки не всі мають можливість фізично і морально проходити такі курси.

У разі сигналу повітряної тривоги навчання потрібно терміново припинити, потім або перенести пару на безпечну годину, або, якщо матеріал встигли розглянути, дати можливість студентам звертатися до викладача на консультації.

Треба створювати можливості навчання саме в українських вишах, оскільки за молоддю – майбутнє нації, а відновлювання країни створить ряд

145	ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Л.М. Сагач	317
146	ВПЛИВ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТАМИ ДЕЯКИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПОНЯТЬ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ТА МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ А.В. Вітюк, Н.В. Нужна	319
147	КОНСТРУЮВАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ О.Є. Сергєєва, С.Н. Федосов	322
148	ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ М.М. Мадані, О.Л. Гаркович	324
149	ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРИ ВИРШЕННІ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ С.Н. Федосов, О.Є. Сергєєва	326
150	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСТОСОВУВАНІ НА ЗАНЯТТЯХ З «ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ» І.І. Шофул	328
151	ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОНАХТ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ С.В. Халайджі, Д.В. Болтоматіс, Т.В. Захлевська	330
152	ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОФІЗИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ ТУРИСТІВ Р.С. Яготін, Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко	333
153	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В.В. Немченко	336
154	ОГЛЯД НОВІТНІХ ОСВІТНІХ ТРЕНДІВ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ К.В. Георгієш	337
155	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОШУКУ ДОСТОВІРНИХ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ОНЛАЙН Т.С. Сугаченко, О.М. Кананихіна	339
156	КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.М. Світий, С.О. Воїнова	342
157	АКТУАЛЬНІСТЬ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ НАБУТТЯ О.В. Коробкіна, ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	343
158	ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ПАТЕНТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ І.С. Дружкова	347
159	ПОЗИЦІЙНІ ОСНОВИ МАРКЕТИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ	350

Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції

«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.